

tekkel; a Ny-i oldalon tapasztaltaktól eltérően azonban itt É–D-i irányban tették le ezeket. Az itteni padló egy lépcsőfoknyival lejjebb jelentkezett, mint a Ny-i szárnyban lévő. Véleményünk szerint az előkerült agyagos-habarcos réteg egy fából készült lépcső alapozásának maradványa. Ez a lépcső vezetett a Ny-i téglapadlóról a D-i szárnyban megtaláltra. A lépcsőt minden bizonnyal a 16. században alakíthatták ki; az agyagos réteg ugyanis elfedte a templom D-i falának sárgásfehér színű vakolatát, valamint a visszabontott fal alapozási kiugrását. A téglapadló fektetési rétege alatt egy vörös színű, agyagos réteget figyeltünk meg, mely szintén nekifutott az S97 falnak. Funkcióját tekintve egy szintet kiegyenlítő rétegnek tartjuk. Elbontása után már az altalajt észleltük.

A kolostor Ny-i zárófalanak külső, Ny-i oldalán nyitottuk ki az V. szelvényt, a külső rétegek tisztázására. Itt a kolostor pusztulási időszakához köthető réteget, alatta pedig a 16. századra keltezhető réteget találtunk. Az ez alatti réteg a 16. századinál korábbi jelenség; a Ny-i zárófal vágta ezt a réteget. A szelvény további mélyítése során már az agyagos altalajt találtuk. Ebbe az altalajba ástak bele egy gödröt, mely hő hatására kiégett. A jelenség a kolostor életének legkorábbi fázisához köthető; bontása során Árpád-kori kerámiára bukkantunk.

A kolostor Ny-i traktusának kutatását is tovább folytattuk. A 2012–2013-ban vizsgált területektől É-ra bővítettük ki a II. szelvényt. Az idei ásatási terület építési periódusait a Ny-i szárnyban az alábbiakban foglalhatjuk össze:

Az első időszakban egy négyzetes alaprajzú épület (S120 falakkal) állhatott a területen. Ennek a Ny-i zárófala általunk ismeretlen időben megsérült. Erre a sérült falszakaszra – a fal vonalára – építhették rá a már korábban is feltárt S6-os falat. A hiányzó részek kiegyenlítésére az altalajra egy vörös színű, agyagos, néhol erősen köves, törmelékeny réteget fektettek, majd ezen kezdték meg az S6 fal építését. A visszabontott és az újonnan megépített falak egymásra merőlegesek, síkban találkoznak. Ezen a falszakaszon átjárónak nyomát nem találtuk; feltételezésünk szerint É-ról lehetett a bejárat.

Az S6-os fal megépültét követően jött létre az épületrész 2. periódusa, amikor az S6 és S120 falak együtt álltak. Ekkor alakíthatták ki az S120 faltól É-ra elhelyezkedő pincét is. A pince a 14. századra keltezhető; erősen hamus felszínű járósintjéről egy Anjou-kori pénzérme került elő.

A 3. periódus idején már nem volt szükség a pincére. Vélhetően ekkor építették meg az É–D-i irányú, kerengőfolyosót határoló falat is, aminek létesítése során átvágták az S120-as falat. Az egykori pincét két, kövekben igen gazdag réteggel kezdték el feltölteni; ez a feltöltés szolgált a kerengőfolyosó fala alapozásának is. Ennek elkészültét követően a pince feltöltését tovább folytatták. Az S6-os faltól kb. 1 m-re, Ny-ra felhúzták a jelenleg is látható Ny-i falat. A két fal között feltöltötték, majd az S6-os falat visszabontották. Ezzel párhuzamosan a korábban visszabontott S120-as fal szintjét elérve az egész területet elfedték egy kiegyenlítő réteggel. Ennek tetejére egy vörös színű, agyagos réteget fektettek, mely a rendszeresen megújított padlók alapját képezte. Ezeket a járósinteket a későbbiek során folyamatosan elplanírozták; mi csak a 16. század első harmadára keltezhető téglapadlót és a vele párhuzamosan futó, a cellák padlójául szolgáló, kemény agyagréteget tudtuk megfogni.

A VI. szelvényt a kerengőfolyosó Ny-i részén, a II. szelvényen párhuzamosan nyitottuk ki. A kerengőudvar Ny-i fala és a kerengőfolyosó Ny-i fala között feltárt, egyetlen járósintet a 16. század első harmadára keltezhetjük; a vörösesbarna színű,

agyagos réteg megegyezik a Ny-i traktusban azonosított utolsó padlóval. A korábbi időszakból származó padlók nyomát – hasonlóan a Ny-i szárnyban észleltetekhez – itt sem találtuk. Valószínűnek tartjuk, hogy ezen a helyen is folyamatosan megújították a járőfelületet.

A VI. szelvényben kerültek elő a kolostor területén található első sírok is. Mind a négy elhunytat a 16. században helyezhették örök nyugalomra. Elsőként rendellenes fektetéssel – É–D-i tájolásban – egy felnőtt és egy gyermek kettős sírját találtuk meg. A sírhely K-i oldalán elhelyezett felnőtt óvón átkarolta azt a hat év körüli gyermeket, akit valamilyen textíliába csavarva, a fal mellé helyeztek el. Egy későbbi időpontban kialakított, Ny–K-i tájolású sírhellyel megbolygatták a kettős temetkezést; a felnőtt és a gyermek lábait ekkor távolították el a sírból. Még később, de vélhetően a 16. század idején temették el a negyedik elhunytat. Sírhelyét majdnem pontosan a korábbi, Ny–K-i tájolású sírhelyre alakították ki.

SZÖRÉNYI GÁBOR ANDRÁS – MISKOLCZI MELINDA

228. Mogyoród, Haraszi-erdő (KÖH 85847)

(Pest megye) Sza, N

A B1 D400 kőolajvezeték rekonstrukcióhoz, kivitelezési munkáihoz kapcsolódóan a régészeti lelőhelyet 2014. április 15–16-án tárta fel a szentendrei Ferenczy Múzeum.

A lelőhely egy erdő bevégetésében terül el. A lelőhelyről, 26 objektum feltárása során, több korszak emlékei kerültek elő. A feltárást nehezítette, hogy a lehumuszolt rész egyik és másik oldalán a magyar–szlovák gázvezeték és a B1 vezeték is benyúlt. A szarmata objektumok mellett külön szót érdemel a néhány késő népvándorlás kori gödör, melyek nagyjából a feltárt rész középső, kissé magasabb részén helyezkedtek el. Ezek közül két-többször (8. és 9. objektumok, STR 15–16 és 17–18) a korhatározó kerámiaanyag mellett egy-egy vaskés is előkerült. Az objektumokat a 8. század második felére-végére, esetleg a 9. század elejére datálhatjuk. A feltárt terület 1334 m².

Munkatársak: Sima Gábor technikus és Szócs Péter geodéta.

RAJNA ANDRÁS

229. Mogyoróska, Regéci vár (KÖH 16252)

(Borsod-Abaúj-Zemplén megye) Kk, Kú

A vár területén 2014-ben történt régészeti feltárás továbbra is a küszöbön álló helyreállítás elősegítését szolgálta. Az ebben az évben munka alá vett négy munkaterületen már 2013-ban is folyt feltárás,⁴⁰ az ez évi munka ezek folytatását – de nem lezárását – jelentette. A kisebb-nagyobb megszakításokkal július 21. és október 3. között lezajlott kutatás első fele ismét a hagyományos régésztábor keretén belül zajlott, míg az őszi munkák már közvetlenül az MNV Zrt. által finanszírozott kivitelezéshez kapcsolódtak.

A középső vár É-i felén található, nagy alapterületű 20. helységben 2013-ban csupán részlegesen sikerült egyenletes felszint kialakítanunk (anélkül, hogy itt bármiféle történeti járósintet sikerült volna megfognunk). Mivel a terület felett húzódik a felső vár helyreállításra váró D-i fala, folytatni kellett a terület feltá-

40 RKM 2013, 81–83.